

Kritik mot Polismyndigheten i Västra Götaland, närpolisområde Uddevalla, för långsam handläggning av en förundersökning

Anmälan m.m.

I ett beslut den 25 januari 2005 kritiserade jag – efter en anmälan från AA – Polismyndigheten i Västra Götaland, närpolisområde Uddevalla, för långsam handläggning av ett ärende om grovt bedrägeri (K39819-03), se JO:s dnr 2469-2004. Min utredning visade då att polisen inte hade vidtagit några utredningsåtgärder i kriminalärendet under tiden från det att anmälan gjorts i mars 2003 till i vart fall oktober 2004. Under utredningen kom dock fram att polisen hade påbörjat handläggningen av ärendet igen i oktober 2004, och i polismyndighetens remissvar uttalades att ärendet skulle läggas ut på en handläggare och bli utrett under hösten 2004.

I april 2007 kom emellertid AA in med en ny anmälan till JO mot polismyndigheten, varvid han gjorde gällande att polisens handläggning av det aktuella ärendet även efter JO:s kritikbeslut tagit lång tid och begärde att JO skulle granska densamma.

Utredning

Handlingarna fordrades in från polismyndigheten i ärendet (K39819-03), varvid bl.a. framkom följande. I oktober 2004 påbörjades handläggningen av bedrägeriärendet och utredningen synes ha pågått fram till april 2005. Därefter förefaller inte något ha skett förrän i februari 2006 då vissa förhör hölls, och sedan slutredovisades ärendet i december 2006. Den 12 april 2007 väckte åklagaren åtal mot två personer för grovt bedrägeri.

Ärendet remitterades till polismyndigheten för upplysningar och yttrande över handläggningen av ärendet efter den 25 januari 2005.

Polismyndigheten (länspolismästaren BB) kom in med ett remissvar enligt bl.a. följande.

Händelseförlopp

Efter den 25 januari 2005 vidtogs i allt väsentligt följande utredningsåtgärder. Åklagaren som var förundersökningsledare beslutade om beslag av fakturor som var

ställda till CC:s dödsbo och gav vid ett par tillfällen utredningsdirektiv i ärendet. Förhørsledaren gick igenom fakturorna med en av de misstänkta, höll två vittnesförhör och begärde undersökning av CC:s namnteckning. Målsäganden fick fortlöpande information om utredningsläget. Förhørsledaren slutredovisade ärendet till åklagaren i december 2006 i form av ett förundersökningsprotokoll.

Bedömning

Polismyndigheten har inte färdigställt ärendet inom rimlig tid och har inte heller infriat sitt löfte att göra klar utredningen under hösten 2004 utan förundersökningsprotokollet redovisades till åklagaren först två år senare. Detta är beklagligt. Det borde ha varit en hederssak att få ärendet klart inom den tid som myndigheten hade ställt i utsikt.

Polismyndigheten har klara regler för att följa upp bland annat ärendebalanserna. På bland annat ledningsmöten har understrukits vikten av att områdesledningarna genomför ålagd kontrollverksamhet. Trots detta har det aktuella ärendet inte utretts inom angiven tid. Underlåtenheten är klandervärd. Polismyndigheten konstaterar dock att ansvariga chefer ej längre är i tjänst, varför det inte finns anledning att vidta ytterligare åtgärder mot dem.

AA yttrade sig över remissvaret och anförde bl.a. att han nu väntar på att bli kallad till huvudförhandling vid tingsrätten. Han begärde även att JO skulle se till att han fick ekonomisk ersättning för det inträffade.

Bedömning

En förundersökning skall bedrivas så skyndsamt som omständigheterna medger. Finns det inte längre skäl att fullfölja en förundersökning skall den läggas ned (23 kap. 4 § andra stycket rättegångsbalken).

Som framgått kritiserade jag i januari 2005 polismyndigheten för långsam handläggning av det aktuella bedrägeriärendet. Under JO:s utredning då uppgav polismyndigheten att bedrägeriärendet skulle läggas ut på en handläggare och bli utrett under hösten 2004. Trots detta slutredovisades ärendet inte till åklagare förrän i december 2006, dvs. ytterligare två år senare. Min utredning nu visar att ärendet också legat en lång period utan att någon åtgärd ha vidtagits i det.

Jag kan endast instämma i polismyndighetens bedömning att underlåtenheten att slutföra ärendet under hösten 2004 är klandervärd. Såväl den sammantaget mycket långa handläggningstiden som, särskilt, den utdragna och under långa perioder helt frånvarande handläggningen i tiden efter april 2005 tyder på en viss nonchalans i förhållningssättet. JO måste kunna förlita sig på de besked som en myndighet lämnar i ett yttrande hit. Om det i ett sådant yttrande anges en tid inom vilken ett ärende beräknas vara slutfört, är det oacceptabelt att ärendets handläggning inte åtminstone fortskrider så att ett avgörande snarast kan träffas. Jag finner anledning att rikta skarp kritik mot polismyndigheten för dess hantering av bedrägeriärendet.

Vad som i övrigt kommit fram i ärendet föranleder inte någon åtgärd eller annat uttalande från min sida än att jag vill nämna att JO inte är behörig att pröva ersättningsanspråk.

Ärendet avslutas.